

ORASAM

HAFTALIK BÜLTENİ

07/04/2018 - 13/04/2018 / Sayı: 10

KIRGIZİSTAN CUMHURBAŞKANI SOORONBAY CEENBEKOV TÜRKİYE'DE

Kırgızistan Cumhurbaşkanı Sooronbay Ceenbekov 9-10 Nisan tarihlerinde Türkiye'ye resmi ziyaret gerçekleştirdi.

2017 yılı Ekim ayında Cumhurbaşkanı seçilen Ceenbekov ilk yurtdışı ziyaretini Türkiye'ye yaptı. Türkiye ziyareti kapsamında Ceenbekov, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Başbakan Binali Yıldırım ve Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) Başkanı İsmail Kahraman ile bir araya geldi.

Resmi ziyaret kapsamında Ankara'ya gelen Ceenbekov Anıtkabiri ziyaret etti ve Mustafa Kemal Atatürk'ün mozolesine çiçek koyma törenine katıldı. Kırgızistan Heyeti'nin eşliğinde Atatürk'ün mozolesine çelenk bırakan ve saygı duruşunda bulunan

Ceenbekov, Anıtkabir Özel Defteri'ne not bıraktı. Müzede incelemelerde bulundu.

Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, atlı birlikler eşliğinde gelen Ceenbekov'u Cumhurbaşkanlığı Külliye girişinde karşıladı. Resmi tören için liderlerin yerlerini almalarından sonra iki ülke marşları çalındı. 21 pare top atışı gerçekleştirildi. Konuk Devlet Başkanı Ceenbekov, Muhafız Alayı Tören Kıtası'nı Türkçe "Merhaba Asker" diyerek selamladı. Törende, tarihte kurulan 16 Türk devletini temsil eden bayraklar ve askerler de yer aldı. İki ülke heyetlerinin takdimi sonrasında Erdoğan ve Ceenbekov merdivenlerde Türkiye ve Kırgızistan bayrakları önünde poz verdi.

ERDOĞAN-CEENBEKOV GÖRÜŞMESİ

Ceenbekov'u Türkiye'de misafir etmekten duyduğu bahtiyarlığı dile getiren Cumhurbaşkanı Erdoğan, Ceenbekov'u cumhurbaşkanlığı seçimindeki başarısından dolayı tebrik etti. Kırgızistan Cumhurbaşkanı'nın ilk yurt dışı ziyaretini Türkiye'ye yaptığına dikkati çeken Erdoğan, bu anlamlı ziyaret için teşekkür etti.

Anadolu Ajansı'nın haberine göre Cumhurbaşkanı Erdoğan, "FETÖ'cüler ve sirayet ettikleri kişiler, Türkiye ile Kırgızistan arasına fitne tohumları ekmek için her türlü alçaklığı, kalleşliği sergilediler. Cumhurbaşkanı Ceenbekov'un bugünkü ziyaretini FETÖ'nün bu çabalarına verilmiş en güzel cevap olarak görüyorum." diye konuştu.

Kırgızistan'ın resmi haber sitesi Kabar'ın bildirdiğine göre, Ceenbekov'un görev süresi boyunca iki ülke arasındaki ilişkilerin daha da gelişeceğine inandığını belirten Erdoğan, "Kırgızistan, bizim için özel, ayrıcalıklı bir konuma sahiptir. Bu anlayışla 1991 yılında Kırgızistan'ın bağımsızlığını ilk tanıyan ülke olduk. 2011 senesinde Yüksek Düzeyli Stratejik İş Birliği Konseyi oluşturarak, ilişkilerimizi stratejik ortaklık seviyesine yükselttik. Kırgızistan'da iş adamlarımızın çok önemli yatırımları var. Eğitim alanında bugüne kadar 3 bin 500 Kırgız öğrenciye Türkiye burslarıyla ülkemizde eğitim öğretim imkanı hazırladık. TİKA vasıtasıyla çok farklı alanlarda kalkınma projelerini hayata geçirdik." diye konuştu. Ceenbekov ile ekonomi, ticaret, kültür ve eğitim başta olmak üzere ikili gündemde yer alan diğer meseleleri de görüştiklerini aktaran Erdoğan, siyasi ve askeri iş birliği konularını da ele aldıklarını bildirdi. Türk Konseyi Zirvesi'ne de değinen Erdoğan, "İnşallah Eylül ayında Türk Konseyi Zirvesi'ni Bişkek'te

yapmayı arzu ediyoruz. Ceenbekov'un, ev sahibi olarak gerek bizi gerek Kazakistan'ı, Özbekistan'ı, Azerbaycan'ı ve Türkmenistan'ı davet etmesi suretiyle, Türk Konseyi'nde güçlü bir mesajı dünyaya verelim istiyoruz." dedi.

Doğumunun 90., vefatının ise 10. yılı idrak edilen Kırgız Yazar Cengiz Aytmatov'un "Birleşenler, birbirine omuz verenler, her engeli aşarlar." sözüne atıfta bulunan Erdoğan, "Bizim de Türk dünyası olarak önümüzdeki engellere bu şekilde bakmamız, kenetlenmemiz, gönüllerimizi birleştirmemiz gerekiyor." değerlendirmesini paylaştı.

Ceenbekov'un ziyaretinin iki ülke arasında yeni sayfalar açılmasına vesile olacağına inancını dile getiren Erdoğan, yapılan anlaşmaların iki ülke arasında yeni bir dönemin başlangıcına vesile olmasını diledi.

İki ülkenin hükümetleri arasındaki anlaşmaların her iki taraf için de tarihi olduğunu ve üst düzey toplantıların yapıcı bir temel oluşturduğunu vurgulayan Ceenbekov, "Diyalog yapıcı bir temelde gerçekleşti ve taraflar birkaç karmaşık konu üzerinde görüş alışverişinde bulundu. Uzun vadeli iş birliği için güncel konuları görüştük. Kırgızistan ve Türkiye ortak bir tarihi ve dilş paylaşıyorlar ve asıl amacımız her alanda ikili iş birliğini tam olarak desteklemektir." diye konuştu.

Görüşmeler sonucu tarafların kültürel ve insani, ticari ve ekonomik, askeri ve teknik işbirliğinde ortak çalışmalara devam etmeye karar verdiklerini dile getiren Kırgızistan Cumhurbaşkanı, "Öncelikli alanları tespit etmiş bulunuyoruz ve ikili ilişkileri derinleştirmek için gerekli önlemleri almaya hazırız. Bu doğrultuda Kırgızistan'ın yasama ve yürütme organları düzeyinde çalışmalar yürütülecek." dedi.

KIRGIZİSTAN MEDYASI TÜRKİYE İLE YAPILAN ANLAŞMALARINI DEĞERLENDİRDİ

Kırgızistan Cumhurbaşkanı Ceenbekov'un Türkiye ziyareti sırasında iki ülke cumhurbaşkanları arasında 6 anlaşma imzalandı. İmzalanan anlaşmalar şu başlıkları taşıyor: "Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansı ile Kırgızistan Cumhuriyeti Yatırım Teşvik Ajansı Arasında Mutabakat Muhtırası", "Tarım Alanında İş Birliği Anlaşması", "Beden Eğitimi ve Spor Alanında İş Birliği Anlaşması", "Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması", "Sosyal Güvenlik Alanında İş Birliği Anlaşması", "Basın ve Enformasyon Alanlarında İş Birliği Protokolü".

Kabar internet sitesinde yer alan habere göre, anlaşmalar konusunda kendisine yöneltilen soruya verdiği yanıtta Ceenbekov, "Tarihi anlaşmalar imzaladık." İfadesinde bulundu.

Rusya merkezli Sputnik haber sitesi ise, Ceenbekov'un Sözcüsü Tolgonay Stamaliyev'in şu açıklamalarına yer verdi: "Ülke liderleri, ekonomi ve ticaret, ulaşım, madencilik ve tarım alanlarındaki iş birliğinin geleceğini ve yatırımlarını ele aldı. İki ülke arasındaki ticaret hacminin 1 milyar dolara çıkarma niyeti ifade edildi. Ceenbekov, ticari ve ekonomik iş birliğinin gelişmesi için iki ülke ticaret odaları arasındaki iş birliğini etkin hale getirmeyi ve Türkiye-Kırgızistan İş Konseyi'ni kurmayı teklif etti."

Ceenbekov Kırgızistan Diasporası temsilcileriyle yaptığı görüşmede, Türkiye ile iş birliğinin dış politikadaki öncelikli alanlardan biri olduğunu vurguladı. AKIpress haber sitesine göre, Erdoğan ile yaptığı görüşmeyi değerlendiren Ceenbekov, yapıcı bir toplantıda önemli iş birliklerini başlatmayı görüştiklerini ve bunu

açık bir diyalog çerçevesinde gerçekleştirdiklerini ifade etti. Ticaret hacminin arttırılması, askeri-teknik alanda iş birliğinin geliştirilmesi ve TİKA projelerinin yaygınlaştırılması konularında anlaşmalar yapıldığını belirten Ceenbekov, "Biz sadece ülkeler arasındaki iş birliğini eski seviyeye getirmek için değil, yeni, daha yüksek bir seviyeye getirmek için çalışacağız." dedi. İman Vakfı'na yardımın kesilmesi hususuna da değinen Ceenbekov, söz verilen 10 milyon dolarlık yardımın kalan yarısının da fona aktarılmasının konuşulduğunu sözlerine ekledi. 24.kg internet sitesinde yer alan habere göre, Türkiye ziyaretini başarılı olarak değerlendiren Ceenbekov, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın III. Dünya Göçebe Oyunları'na geleceğini de duyurdu.

Bir diğer önemli gelişme ise emeklilere yönelik yapılan anlaşma oldu. Kırgızistan medyasında geniş yer bulan habere göre, Türkiye ve Kırgızistan vatandaşları emekli olduklarında aynı haklara sahip olabilecekler. Kırgız Cumhuriyeti Sosyal Fonu Başkanı Tenizbek Abcararov yaptığı açıklamada, emekli aylıkları konusunda anlaşmaya varıldığını söyledi. Buna göre, bir Kırgızistan vatandaşının Kırgızistan'da 10 yıl, Türkiye'de 15 yıl çalışması halinde emekli aylığının 15 yılı Türkiye Cumhuriyeti tarafından ödenecek. Abcararov: "Daha önce, vatandaşlarımız Türkiye'de sigorta primlerini ödüyordu, ancak emeklilik hakkı yoktu. Şimdi her şey değişti. Türkiye kendi topraklarında çalışan vatandaşlarımızın sigorta ücretlerini bize transfer edecek ve biz de buradaki vatandaşlarımıza ödeyeceğiz." dedi.

CUMHURBAŞKANI CEENBEKOV'UN DİĞER RESMİ GÖRÜŞMELERİ

Resmi ziyaret kapsamında Ankara'da bulunan Cumhurbaşkanı Ceenbekov, Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı Binali Yıldırım ile de bir görüşme gerçekleştirdi. Çankaya Köşkü'nde basına kapalı gerçekleştirilen ikili görüşmeye yer veren 24.kg haber sitesinin aktardığına göre, Binali Yıldırım, "Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ile verimli toplantılar yaptınız. Ziyaretinizin tüm iş birliği alanlarında yeni fırsatlar açacağını umuyoruz." dedi. Ceenbekov da, Türkiye Cumhurbaşkanı ile iş birliğinin tüm alanlarda geliştirilmesi için yapılan görüşmelerin sonuçlarından duyduğu memnuniyeti dile getirdiğini kaydetti.

Türkiye'nin resmi haber ajansı Anadolu Ajansı'na göre Yıldırım, Türkiye ve Kırgızistan'ın iki kardeş ülke olduğu ve bu ilişkilerin çok daha ileriye götürülebileceğini belirterek Türkiye'nin, Kırgızistan'ın FETÖ varlığına karşı somut adımlarını bir an önce görmek istediğinin altını çizdi. Akşam Gazetesi'nde yer alan bir habere göre, Kırgızistan'ın Ankara Büyükelçisi İbrahim Cunosov, FETÖ konusunda Türkiye ile mevcut ikili anlaşmalar çerçevesinde iş birliği yaptıklarını ve bu iş birliğini sürdürmeye hazır olduklarını belirtti.

Ceenbekov ayrıca, Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) Başkanı İsmail Kahraman ile bir araya geldi. Kırgızistan'dan Knews haber sitesinin bildirdiğine göre, TBMM Başkanı Kahraman, dost ve kardeş

Kırgızistan'ın Cumhurbaşkanı Ceenbekov'u Türkiye'de görmekten mutluluk duyduğunu söyledi. Eğitim konusuna değinen TBMM Başkanı, Türkiye'nin Kırgız öğrencilere burs sağlamaya devam edeceğine vurgu yaptı. Kırgızların önde gelen yazarlarından biri olan Cengiz Aytmatov'un büstünün Ankara'da açılmasından memnuniyet duyduğunu dile getiren İsmail Kahraman, "Cengiz Aytmatov'un eserleri Türkiye'de severek okunur, eserleri Türk Dünyasının ortak mirasıdır. 90. doğum günü onuruna TÜRKSOY tarafından ilan edilen Aytmatov yılı çerçevesinde Türkiye'de bir dizi etkinliğin düzenlenmesinden mutluluk duyuyoruz." ifadesini kullandı. Türkiye'nin iki ülke ve halk arasındaki bağları güçlendirmeyi amaçlayan tüm girişimleri ve faaliyetleri desteklediğini belirten Kahraman, Cumhurbaşkanı Sooronbay Ceenbekov'a ve Kırgızistan halkına başarılar diledi. Kırgızistan Cumhurbaşkanı Ceenbekov ise kendisine ve heyetine gösterilen sıcak ve yüksek misafirperverlikten dolayı en içten teşekkürlerini sunduğunu dile getirdi.

Yapılan görüşmeler çerçevesinde, Kırgızistan ve Türkiye Ekonomi Bakanları da Kırgızistan-Türkiye İş Forumu'nun Bişkek'te düzenleneceğini duyurdu. Ayrıca Kırgızistan Parlamento Başkanı'nın da Türkiye'yi yakın zamanda ziyaret edeceği açıklandı.

AZERBAJCAN'DA CUMHURBAŞKANLIĞI SEÇİMLERİ YAPILDI

Azerbaycan'da yapılan cumhurbaşkanlığı seçimlerini resmi olmayan ilk sonuçlara göre yüzde 86,09 oyla mevcut Cumhurbaşkanı İlham Aliyev kazandı.

Azerbaycan Merkezi Seçim Komitesi (AMSK) Başkanı Mezahir Penahov, düzenlediği basın toplantısında, resmi olmayan sonuçlara göre, Aliyev'in oyların yüzde 86,09'unu alarak seçimi kazandığını duyurdu. Seçime katılım oranı ise yüzde 74,51 olarak açıklandı. Anadolu Ajansı'na göre, cumhurbaşkanlığı seçimini kazanan Aliyev, ulusa sesleniş konuşması yaparak halkına teşekkür etti. Aliyev, "Azerbaycan halkı bu seçimlerde istikrara, güvenliğe, kalkınmaya ve gelişmeye oy verdi." dedi. Azerbaycan halkının

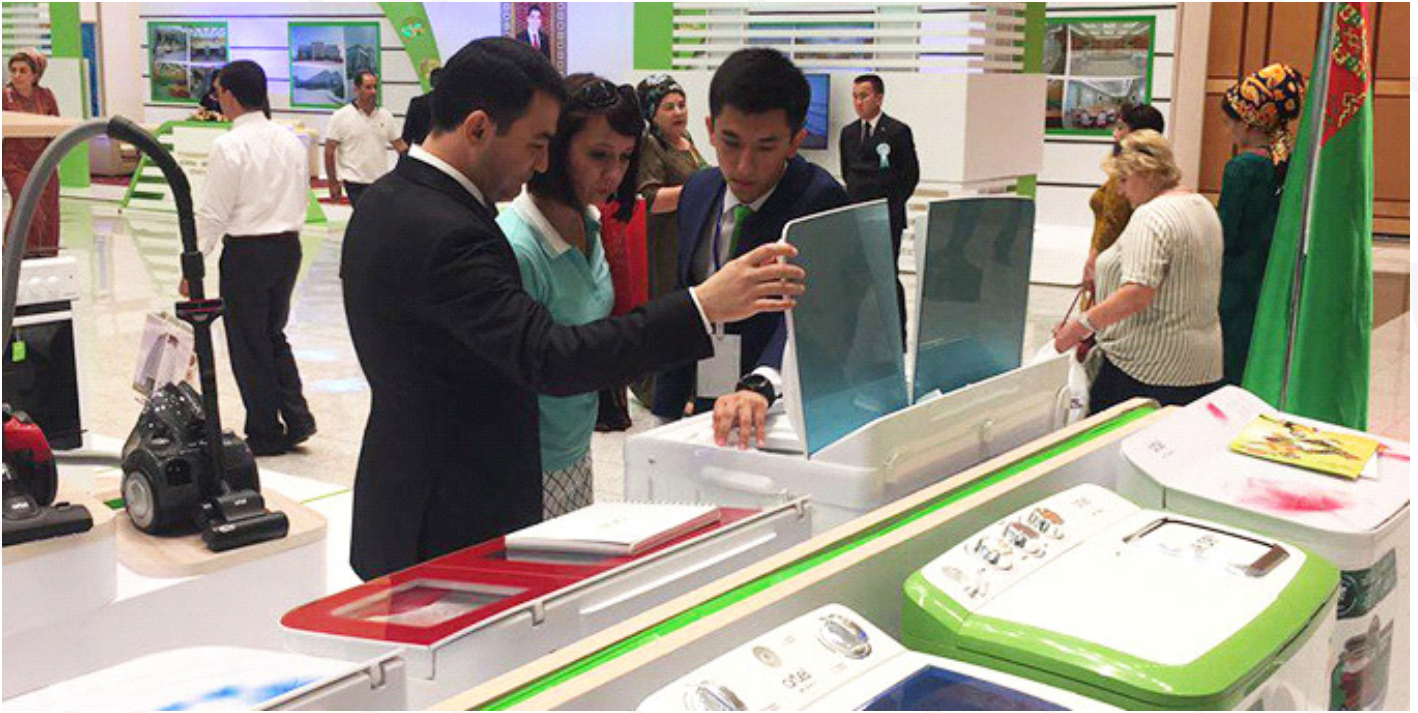
desteğini her zaman hissettiğini vurgulayan Aliyev, kendisine güç veren bu desteğin ülkenin kalkınması için başlıca etken olduğunu belirtti. Azerbaycan'ın uluslararası nüfuzunun arttığını, dünyada büyük saygı ve desteğe sahip olduğunu dile getiren Aliyev, büyük enerji ve ulaştırma projelerini hayata geçirdiklerini ve bu projelerle Avrasya'nın enerji ve ulaştırma politikalarının yeniden şekillendiğini belirtti. Azerbaycan'ın daha güçlü olması gerektiğine, güçlü olmak için de güçlü ekonominin şart olduğuna dikkati çeken Aliyev, Karabağ sorununun çözümüne de değindi. Sorunun, Azerbaycan'ın toprak bütünlüğü çerçevesinde çözülmesi gerektiğini özellikle vurguladı.

ÖZBEKİSTAN VE TÜRKMENİSTAN ARASINDA SINIR GÖRÜŞMELERİ

Özbekistan ile Türkmenistan arasındaki sınırların belirlenmesi konusunda toplantı düzenlendi. Özbekistan Dışişleri Bakanlığı'nın Basın Servisi tarafından yapılan açıklamaya göre, 26 Mart-1 Nisan 2018 tarihleri arasında Türkmenabad'ta Özbekistan-Türkmenistan Hükümetlerarası Komisyon toplantısı yapıldı. Ca-News internet sitesinde yer alan habere göre, iki ülke sınırının bazı kesimlerinde yapılan incelemelerin sonuçları tartışıldı ve 2018 yılı için ortak plan hazırlandı. Sıcak ve samimi bir ortamda gerçekleşen toplantı sonrası protokol imzalandı.

ÖZBEKİSTAN ŞİRKETLERİ AŞKABAT'TA

Özbekistan şirketleri, Türkmenistan'ın Aşgabat şehrinde yapılan Made in Özbekistan Sergisi'ne katıldı.

Özbekistan'dan girişimciler 29-31 Mart 2018 tarihleri arasında Aşgabat'ta düzenlenen sergiye katıldı. Özbekistan'dan gelen girişimcilerin faaliyet gösterdiği alanlar arasında tekstil, gıda ve deri ürünleri gibi pek çok alan bulunmaktadır.

Ca-News haber sitesine göre, Khorezm İhracat Destekleme Fonu Yetkilisi Atabek Atamuratov,

serginin amacını şöyle açıkladı: "Amacımız yerli küçük işletmeler ve özel girişimciler tarafından üretilen ürünlerin Türkmenistan'a ihracatının desteklenmesidir. Gurlan CNC Tech LLC, Unison Group LLC, JV BEK LLC, Gulmedtehnika JV LLC gibi büyük şirketlerin ürünleri de sergide yer alıyor. Bu da ziyaretçilerin büyük ilgisini çekiyor."

Sergiye Özbekistan'dan katılan şirketler yaptıkları görüşmelerde 6,7 milyon dolar değerinde sözleşme imzaladı.

TÜRKİYE, BİŞKEK'TEKİ ATATÜRK PARKI'NI YENİDEN DÜZENLEYECEK

En İyi Belediye Uygulamaları Uluslararası Forumu'nda, Türk Dünyası Belediyeler Birliği Genel Sekreteri Fahri Solak açıklamalarda bulundu. Sputnik sitesinde yer alan 11 Nisan tarihli habere göre, Atatürk Parkı yeniden düzenlenecek ve bunun için Türkiye tarafından 500 bin dolarlık bir bütçe ayrıldı. Kesin miktarın ise ihale sonrası belirleneceği bildirildi.

Yeniden yapılanma alanının 10 hektarlık bölümü kapsayacağı, bu alan içinde çocuk parkı, spor alanı, yüzme havuzu ve piknik masaları'nın yer alacağı ve ışıklandırma yapılacağı ifade edildi. Bışkek Büyükşehir Yönetimi'nin kararından sonra projenin uygulanmasına başlanacağı duyuruldu.

KTMÜ Adına Sahipleri:
Rektör Prof. Dr. Sebahattin Balcı,
Rektör Vekili Prof. Dr. Asılбек Kulmırzayev

ORASAM Adına Genel Yayın Yönetmeni:
Doç. Dr. Yunus Emre Gürbüz

Yayın Koordinatörü: Dr. Bülent Namal

Sorumlu Müdür: Elfesiya Sencer

Yayın Danışmanları: Prof. Dr. Anvarbek MOKEEV
Doç. Dr. Yunus Emre Gürbüz,
Yrd. Doç. Dr. Gökçe Yoğurtçu, Dr. Bülent Namal

Yayına Hazırlayanlar:
Aida Niyazbek kızı, Maksat Acıkan uulu

Editör: Cihan Bilgili

Sayfa Tasarımı: Elfesiya Sencer

Yazışma Bilgileri: KTMÜ, ORASAM, Cengiz Aytmatov
Yerleşkesi, Bışkek
Tel: (0996) 0312-25-31-28
orasam.manas.edu.kg

Bu haberler ve daha fazlası için sitemize bakabilirsiniz.

Yerel Süreli Yayın No: ISSN 1694-7994